

Ahmet Dedem Nam I Diđer Topal Ahmet Efendi

– EDİP GÜL · 18 Haziran 2022

AHMET DEDEM NAM-I DİĞER TOPAL AHMET EFENDİ

1904 veya 5 doğumlu. Babasının en sevdiği oğlu. Rize'nin eski adıyla Potamya, yeni adıyla Güneysu ilçesinin eski adıyla Kamboz, yeni adıyla Selametli köyünden İzmit'e göçtüklerinde küçük yaşlardaydı. İlk önce ayrıldıkları yerlere benzer Servetiye köyüne yerleştiler. Orada çiftçilikle uğraştılar.

Göçme nedenleri olarak kuraklık gösterilir. O yıl mısırın hiç olmadığı, yağmurların azlığı yüzünden hayvanlara yedirecek ot bile bulamadıklarından yakınırlar.

Babasının ilim tahsiline ayırdığı oğludur. Hem ahlakı hem de ilmi yüzünden babası tarafından çok sevildiği nakledilmiştir. Seferberliğe katılmamıştır. O zamanlar ilmiye sınıfı savaşlara gitmezdi. Babası borç içinde ölmüştür. Babasının ikinci büyük oğludur. Birincisi Yemen'e gitmiş, uzun süren savaştan evine dönünce ölmüştür.

Ömrü din hizmetiyle geçmiştir. Uzun yıllar Dođantep'e'de yapmış, -20 yıl gibi- bu esnada kendisine yardım eden babamı babasını o kadar saygı duymasına rağmen isyan ettirmiştir.

Beş vakit namaz dışında caminin temizliğini yapar, köylünün çocuklarını okutur, az bir maaş karşılığında camiye namaz dışında kahvehane haline getiren cemaatin hizmetlerini yaparmış.

Maaşına hiç itirazı olmaz, çocukların yaramazlığından şikayet etmez, babalarının cami müştemilatında hiç hoşlanmasa da- sigara içmelerine ses çıkarmazdı.

Oradan büyük oğlunun gayretiyle kente göçmüş, orada da boş durmayıp az bir ücretle çeşitli kurslarda hocalık yapmıştı.

Köydeki malını mülkünü az bir bahaya kardeşine satmış, ondan kendisine bağışlanan birkaç meyve ağacını benim diyerek toplamaya hiçbir zaman tevessül etmemişti.

Hayır, kurumlarından aldığı ücretlerin büyük bir kısmını da sürekli o kurumlara bağışlamış, bu yüzden karısının alay ve hakaretlerine sessizce katlanmıştı.

Evin geçimini onun elde ettiği az gelire bırakmayarak sürekli çiftçilik yaparak karısı karşılamıştı. Bu yüzden de ve de hiç itibarı yoktu. Aksine paraya değer vermemesi, dünya işi için kimseye dalaşması, kendini ibadete vermesi ve yüksek ahlakı ile çevrede evliya denilerek itibar edilirdi.

Beş vakit namazı camide kılar, geceleri ibadet eder, kimsenin kalbini kırmaz, kimseye kaşının üzerinde gözün var demezdi. Herkesi dinler, kimseye hoşlanmayacağı bir şey söylemezdi. Hep doğruyu konuşur yahut susardı. 'Ya hayır söyle ya sus' emri mucibince davranırdı.

Malayani konuşmazdı. İki kelimesinden biri Allah olurdu. Dilinde la ilahe illallah zikri daimdi. Bu ondan hiçbir zaman iğreti değildi. Hiçbir zaman riyaya kapı açmamıştı. Hep inandığını yapardı. Hayatında gösterişe yer yoktu. Kahveye gitmezdi. İlim meclisleri dışında konulmazdı. Sorulmadan söylemezdi. Dini parayla satan zamane hocalarından değildi. Vefakârdı, her şeyini bölüşürdü. Cömertti, her şeyini her isteyene verirdi. Kimseye yük olmazdı. Her işini kendi görürdü. Kimseden bir şey istemezdi. Yavaş yerdı. Yemesi bir şiir gibiydi. Lokmalarını çok iyi çiğnerdi. Erken yatar, erken kalkardı. Yollardan geçerken küçük

büyük herkese selam verirdi.

Sokaklardaki kâğıtları toplar duvar deliklerine sokardı. Büyük taş parçalarını kenarlara taşır, insanların yolundaki engelleri kaldırırđı.

Ceplerinde daima kâğıtlara sarılı şeker ve lokumlar olur onları önüne gelen çocuklara dağıtırđı.

Herkesi hayırla yad eder, kimsenin dedikodusunu yapmazdı. Herkesle çok iyi geçinir, kimseyle bir alıp veremediği olmazdı. Her zaman ne olacak halimiz der, haline yazıklanır, akıbetinden hiçbir zaman emin olmaz, hep ümit le korku arasında yaşardı.

Ahmet Kemal